ANUL II. No—202. 5 BANI IN TOATA ȚÉRA VINERI, 26 APRILIE 1885

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE:

Pe an: In tótă România leĭ 18.
6 luni: „ „ „ 9. —
1 lună: „ „ „ 1.50 —

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCURESCI.

Inserțiuni și reclame 2 leĭ linia
Anunciurĭ pe pagina 4-a 60 banĭ linia.
Scrisorĭ nefrancate se refusă.
Articole nepublicate nu se înapoéză.

Bucurescĭ, 25 Aprilie 1885.

Acțiunea statuluĭ

Suntem într'o periódă fórte însemnată pentru desvoltarea neamuluĭ nostru; dupà consolidarea politică, terminată la 1881, enatu al să ne îngrijim de consolidarea economică, pentru a ajunge la o viață deplină și deplin asigurată. Pentru acésta însă, de la început chiar trebue să limpedim o cestiune; înainte d'a face primul pas, datorĭ suntem să ne dăm bine séma întru cât, în acestă lucrare consolidară, trebue să intervie acțiunea statuluĭ. Alt-fel, ne-am espune la greșelĭ și perderĭ ireparabile.

Ca pretutindenĭ, și la noĭ ideile sunt fórte împărțite asupra acesteĭ cestiunĭ; acésta provine fără îndoială dintr'un pedantism ne nțeles, inconscient; în cea maĭ mare parte de casurĭ se uită a nume pentru ce esistă statul, acésta se transformă în cea maĭ abstractă abstracțiune și astfel i se daŭ cele maĭ varĭ și maĭ curióse rolurĭ.

Statul e organul intereselor generale, în schimbul unor sacrificiĭ ale cetațenilor, el dă acestora siguranța, în cel maĭ larg sens, al cuvîntuluĭ; afară de cazurĭ speciale când e vorba de întreprinderĭ care prin natura lor chiar constituesc un monopol (cum sunt la noĭ căile ferate), statul nu are, nu trebue să aibă nicĭ un amestec.

Orĭ-cum s'ar întórce lucrul, orĭcât s'ar filosofa asupra'ĭ, acesta e principiul la care trebue să ajungă cine-va. Din nenorocire, nu se prea aplică astă-ḑĭ acest principiŭ; dar în trecut el se aplica și maĭ puțin, Cu tóte fluctuațiunile momentane, societățile umane merg constant spre îndeplinirea luĭ; pentru a vedea acésta, n'are cine-va de cât să compare statu luĭ Ludovic al XIV, cu media statuluĭ de astă ḑĭ.

In materie economică, statul n'ar putea interveni de cât în două moduri; séŭ lucrând direct în locul cetățenilor, ceea ce e în contraḑicere cu principiul libertățiĭ indivi uale, séŭ servindu se de puterea ce'i daŭ toțĭ cetațeniĭ pentru a interveni în favórea uneĭ clase din eĭ, ceea ce e în contraḑicere cu principiul dreptățiĭ.

La noĭ—de și nu s'aŭ ivit în timpul din urmă câțĭ-va susținătorĭ al celuĭ d'întêĭ mod de intervenire—luptă seriósă e între ceĭ ce cred că statul nu trebue să se amestece în materie economică de cât întru cât ĭ-o comanda interesele generale, și între ceĭ ce vor ca el să intervină în favórea uneĭ clase de producătorĭ, între liber schimbiștĭ și protecționiștĭ.

S'a recunoscut că viața nóstră economică e fórte defectuósă, suntem unilaterali în producere și așa chiar înapoiațĭ. Concluḑiune logică; e absolută nevoe ca industria să ia nascere in țara nóstră.

Impărțim aceste vederĭ pe deplin cu tótă lumea; este cestiunea însă d'a se ști dacă industria póte să se nască și maĭ cu sémă. dacă statul trebue saŭ nu să intervie în acéstă lucrare.

După cele spuse maĭ sus, s'a putut vedea care e părerea nóstră; statul nu póte să intervie de cât călcând saŭ principiul libertățeĭ, saŭ principiul dreptățeĭ.

Cu asemenĭ sacrificiĭ póte cine-va primi amestecul statuluĭ? Facem acéstă întrebare maĭ cu sémă acelora dintre liberalĭ carĭ sunt protecționiștĭ.

Obiceiurĭ Antice.—(Veḑĭ pag. 3)

DIN BRUXELLES

(*Corespondența „Universuluĭ“*

20 Aprilie.

Pe când Rusia și Engl'tera se înnarmédă de rĕsboiŭ, protestând însă fie-care că nu vrea să se cobóre cea d'întêĭ luptă—pe când financiariĭ urmăresc cu neliniște evoluțiunile politice spre a prepara curse la Bursa jucătorilor neprevĕḑĕtorĭ — în muncitorul oraș Anvers se deschide expoziția universală. La strigătele rĕsboinice Belgia rĕspunde chemând popórele la lupta păceĭ.

Astă ḑĭ are loc inaugurarea expoziteĭ.

Orașul Anvers a luat inițiativa acum 15 lunĭ și în scurt acéstă expoziție a luat proporțiunĭ colosale care întrec orĭ ce prevedere a comitetuluĭ executiv. Acesta a trebuit cu măririle improvizate din ḑi în ḑi, să vadă a îndeplini tóte cererile de spațiŭ.

Nu numaĭ țĕrile Europeĭ, dar și Asia și Africa a rĕspuns la invitarea guvernului belgian și a comitetuluĭ executiv din Anvers, și sunt representate cu trimiterĭ numeróse de lucrurĭ. Se póte ḑice că popórele situate la antipoḑĭ 'șĭ daŭ mâna.

Ceremonialul inaugurăreĭ este acesta:

Aḑĭ, regele Leopold II, după ce va fi condus cu pompă mare de la gară la palatul expoziteĭ, o va proclama deschisa

Un prieten al meŭ din Anvers îmĭ scrie că primirea pe care o face Comitetul Expoziteĭ invitaților e fórte grațiósă. S'aŭ pregătit chiar și locuințe.

El îmĭ spune că ierĭ a putut intra în Expoziție care încă nu se complectase. Secțiunea cea maĭ înaintată e cea francesă.

La Belle Arte se pare că 's multe lucrurĭ, dar nu tocmaĭ de valóre. Expoziția care descéptă un maĭ mare interes e aceea a nouluĭ Stat de Congo. Printre edificiĭ este maĭ însemnat *Salonul* internațional.

Ultima oră

Telegramele ce s[illegible]t sosit acum atât din Londra cât și din Petersburg fac [illegible] se crédă că rĕsboiul va fi evitat.

Este importantă mai cu deosebire depeșa din Petersburg privitóre la adunarea *extraordinară* a consiliuluĭ de miniștri. Ḑic extraordinară, pentru că fura învitațĭ să ia parte la ea nisce persóne streine cabinetuluĭ și fu pe[illegible]edată de Țar. Nu se scie încă ce hotărîre se va fi luat, dar îmĭ vine să cred că aŭ fost favorabile păceĭ, după comentarea pe care o face chiar depeșa. Intr'adevĕr se ḑice astfel: „Se crede că „acest Consiliŭ n'ar fi fost con„vocat, dacă era vorba pur și „simplu d'a se respinge propunerea Englitereĭ.“

O altă veste care confirmă speranțele despre evitarea rĕsboiuluĭ e aceea, după care Rusia s'ar declara gata să dea explicațiile pe care le va putea da generalul Komaroff, și ar da asigurărĭ formale că n'a avut nicĭ o dată de gând să se ducă la Herat.

O asemenea declarație va contribui imens la acordul dorit, de óre-ce guvernul engles n'are de gând să declare rĕsboiŭ fără o necesitate extremă.

In sfârșit e ce-va important că ideia unuĭ arbitral pentru a defini incidentul de la 'enjdeh, prinde din ce în ce rădacină. Se vorbesce deja despre suveranul ce va fi ales ca arbitru. Nu ar fi împĕratul german cum se creḑuse, ci regele Danimarceĭ. Și alegerea n'ar putea să fie maĭ nimerită. Danimarca nu ațîță temerile pe care le ar putea ațîța imperiu german și regele Danimarceĭ e legat cu legăturĭ de familie atât cu curtea Englitereĭ cât și cu curtea din Petersburg.

Regele Danimarceĭ nu ar putea decĭ să nu fie nepartinitor și hotărârea luĭ ar fi fără îndoială primită de amândouă marile puterĭ.

Nota ḑileĭ este decĭ o notă esențial pacifică.

Mircea.

Noutăți Telegrafice

Berlin, 21 Aprilie.

Se asigură că daca se va păstra pacea, va fi la vară o întêlnire între împărațiĭ Germanieĭ, Rusieĭ și Austro Ungarieĭ.